

A **Debreceni Ítéltábla**, mint harmadfokú bíróság Debrecenben, 2021. január 27. napján megtartott tanácsülés alapján meghozta a következő

**í t é l e t e t:**

A lopás büntette és más bűncselekmények miatt **I. r. vádlott** és társai ellen indult büntetőügyben az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2020. október 01. napján kihirdetett 2.Bf.54/2019/25. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett IV. r. vádlottat érintően megváltoztatja a következők szerint.

IV. r. vádlottal szemben elrendelt vagyonek Kobzás összege helyesen 457.548,- (négyszázötvenhétezer-ötszáznegyvennyolc) Ft.

A másodfokú ítéletet egyebekben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

**I n d o k o l á s**

- [1] A Gyöngyösi Járásbíróság 2018. november 29. napján kihirdetett 4.B.184/2017/63. számú ítéletével I. r., II. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett lopás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) alpont, (3) bekezdés ba) alpont], III. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett lopás büntetében (Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) alpont, (3) bekezdés ba) alpont), ezért I. r. vádlottat 8 hónap végrehajtásában 1 évre felfüggesztett börtönbüntetésre, II. r. vádlott 1 év végrehajtásában 2 évre felfüggesztett börtönbüntetésre, míg III. r. vádlottat 2 évre próbára bocsátotta. Továbbá kötelezte I., II., III. r. vádlottakat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg sértett magánfélnek 457.548,- Ft tőkét, és annak 2016. április 3. napjától számított törvényes kamatait. Továbbá kötelezte mindhárom vádlottat külön-külön 2.745,- Ft illeték állam javára történő megfizetésére. IV. r. vádlottat az ellene emelt orgazdaság vétségének Btk. 379. § (1) bekezdés c) pont (2) bekezdés a) pont] vádja alól felmentette.
- [2] Az ítélet ellen az ügyész III. r. és IV. r. vádlottak terhére jelentett be fellebbezést, III. r. vádlott esetében a büntetés súlyosítása, míg IV. r. vádlott esetében a bűnösség megállapítása és a büntetés kiszabása érdekében.
- [3] A Heves Megyei Főügyészség B.49/2019/1. számú átiratában IV. r. vádlottat érintő részleges megalapozatlanságra figyelemmel tartotta fenn a fellebbezést, mivel az elsőfokú bíróság elmulasztotta a bizonyítás anyagává tenni IV. r. vádlott nyomozás során tett vallomását, ezért a IV. r. vádlott különböző eljárási szakaszokban tett vallomásai között mutatkozó ellentmondásokat nem oldotta fel, ennek következtében helytelen következtetéseket vont le. Míg III. r. vádlottal szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását látta indokoltnak.

- [4] A másodfokon eljáró Egri Törvényszék 2020. január 16., és október 01. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján IV. r. vádlott tekintetében a Gyöngyösi Járásbíróság 2018. november 29. napján kihirdetett 4.B.184/2017/63. számú ítéletét megváltoztatta és bűnösnek mondta ki a Btk. 379. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő gazdasági tevékenységében, ezért egy év időtartamra próbára bocsátotta, valamint 327.548,- Ft erejéig vagyonekbeosztást rendelt el vele szemben. III. r. vádlottal szemben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [5] A másodfokú bíróság ítéletével szemben IV. r. vádlott és védője felmentés végett fellebbezést jelentettek be.
- [6] A Debreceni **Fellebbviteli Főügyészség** Bf.362/2020/2. számú átiratában a másodfokú bíróság ítélete ellen benyújtott IV. r. vádlott és védőjének fellebbezését alaptalannak tartotta, és észrevételezte, hogy a bűnösség körében hozott rendelkezés az elsőfokú bíróságtól ellentétes, ezért a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 615. § (3) bekezdés a) és b) pontjai értelmében az ellentétes döntés és az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatát által eredményezett másodfokú ítéleti rendelkezés is sérelmezettnek tekintendő. A másodfokú eljárás során a bíróság tárgyalás tartása után bizonyítás felvétele mellett helyesbítette, pontosította és egészítette ki a tényállását. A IV. r. vádlott nyomozás során tett vallomását a bizonyítás anyagává tette és a vádlotthoz intézett kérdésekkel vallomásának ellentmondása okát megkísérelte kiküszöbölni, amelynek eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy IV. r. vádlott nem tekinthető szavahihetőnek, így a terhére rótt bűncselekmény elkövetése további terhelő bizonyítékok alapján megállapítható. Az iratok tartalma alapján történő és a bizonyítás eredményeként végzett kiegészítés a másodfokú eljárás törvényes rendjének megfelelt (Be. 592. § (2) bekezdés a), b) pont, Be. 593. § (1) bekezdés a) pont) és az annak eredményeként megállapított tényállás a harmadfokú eljárás során is irányadó. Hivatkozott arra, hogy amennyiben a megalapozatlanság részleges a helyesen megállapított megalapozatlanság kiküszöbölése a másodfokú bíróság kötelezettsége akkor is, ha az elsőfokon felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vezet. A részleges megalapozatlanság kiküszöbölésének mennyiségi korlátja nincs, a részleges megalapozatlanságot minden esetben a másodfokú bíróságnak kell kiküszöbölnie, az nem esik a felülmérlegelés tilalma alá (Kúria EBH2018.B.8, **Debreceni Ítéltábla** Hkf.I.336/2019/3., **Debreceni Ítéltábla** Hkf.II.278/2019/5., Kúria Bhar.III.1436/2018/8. számú határozata).
- [7] A másodfokú bíróság a Be. 592. § (3) bekezdése értelmében, tehát az így helytállóan pontosított, illetve kiegészített tényállás alapján bírálta felül a másodfokú ítéletet, és ezen tényállásból okszerűen vont következtetést arra, hogy IV. r. vádlott a terhére rótt gazdasági tevékenységét elkövette.
- [8] Fentiekre tekintettel indítványozta, hogy a **Debreceni Ítéltábla** a másodfokú ítélet elleni fellebbezést tanácsulésen elbírálván a Be. 623. § alapján hagyja helyben.
- [9] IV. r. vádlott védelmében eljáró védő 2021. január 11. napján érkeztetetten fellebbezését írásban is megindokolta, melyben előadta, hogy álláspontja szerint az Egri Törvényszék eljárása során megsértette a Be. 7. § (1) és (4) bekezdésében foglaltakat a Be. 163. § (2) bekezdésében foglaltakat, a Be. 167. § (1), (2), (3) bekezdésében foglaltakat, a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakat, a Be. 593. § (1), (2), (4) bekezdésében foglaltakat, illetve a Be. 597. § (1) bekezdésében foglaltakat. Előadása szerint a Gyöngyösi Járásbíróság felmentő rendelkezését az Egri Törvényszék törvénysértően változtatta meg, mert felülmérlegelési tevékenységet végzett és ennek eredményeképpen döntött a IV. r. vádlott bűnösségének megállapításáról. Véleménye szerint az Egri

Törvényszék nem szerzett be új bizonyítékot, hanem az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás alapján megállapított tényállás felülmérlegelését végezte el a vádhatóság indítványának megfelelően. Álláspontja szerint az Egri Törvényszék által foganatosított kihallgatás azonban nem járt olyan eredménnyel, bizonyítékkal, amelyek alapján eltérő tényállás megállapítására lett volna módja. A Be. 590. § (1) bekezdésében foglaltak nem teljesültek, nem volt helye a bizonyítás felvételének, mert nem került sor új bizonyíték beszerzésére. Mindezekre figyelemmel kérte, hogy az Ítéletábra az Egri Törvényszék ítéletét változtassa meg és IV. r. vádlottat mentse fel az ellene emelt orgazdaság vétségének vádja alól.

- [10] A vádlott védője által előterjesztett fellebbezés nem alapos.
- [11] A büntetőügyben harmadfokon eljáró ítéletábra a Be. 620. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Be. 621. § (2) bekezdése alapján a bejelentett vádlotti fellebbezést tanácsülésen bírálta el, miután az arra jogosultak nyilvános ülését nem indítványozták és azt a bíróság sem látta indokoltnak.
- [12] A Be. 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén. A Be. 615. § (2) bekezdés a) pontja kimondja, hogy ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett, vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette.
- [13] A (3) bekezdés a) pontja alapján a fellebbezés sérelmezheti az ellentétes döntést, illetve a b) pont alapján kizárólag a másodfokú bíróság ítéletének azon rendelkezését vagy részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett.
- [14] A harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja értelmében a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését ugyanezen szakasz a) pont ab) alpontja szerint az elsőfokú ítélet ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata által eredményezett másodfokú ítéleti részt, valamint a Be. 618. § (1) bekezdés b) pontja alapján az első és a másodfokú bírósági eljárást vizsgálta felül.
- [15] Az Ítéletábra elsőként ellenőrizte, hogy az első és a másodfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat (Be. 618. § (1) bekezdés b) pont). Ennek során az Ítéletábra nem észlelt abszolút eljárási szabálysértést, amely a bíróságok ítéleteinek hatályon kívül helyezését indokolná. Vizsgálta továbbá azt is, hogy megvalósult-e bármely egyéb eljárási szabálysértés, azonban ilyet sem tapasztalt.
- [16] A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. Megalapozatlanságot azonban megállapítani nem lehetett. Az Ítéletábra e körben utal rá, hogy az Egri Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletének részleges megalapozatlanságot küszöbölte ki tárgyalás keretében bizonyítás felvételével. Az Egri Törvényszék a Be. 592. § (2) bekezdése szerinti részleges megalapozatlanságot küszöbölte ki, amely minden esetben kiküszöbölendő a másodfokú bíróság által.
- [17] Egyetértve a **Fellebbviteli Főügyészség** átiratában rögzítettekkel, ki kell emelni, hogy az indokolási kötelezettség teljesítése csak megalapozott, illetve megalapozottá tett tényállás tekintetében

vizsgálható. Amennyiben ugyanis tények megállapítása hiányzik, úgy az azokra vonatkozó indokolás sem kérhető számon [(EBH2018.B.8.III, EBH2019.B.9.(44)].

- [18] A fentebb írtak szerint a Be. 592. § (2) bekezdése szerinti részleges megalapozatlanságot a másodfokú eljárásban minden esetben ki kell küszöbölni. Következik ez abból is, hogy a Be. 607-614. §-ai nem határozzák meg a részleges megalapozatlansághoz tartozó hatályon kívül helyezési okot. A Be. 592-594. §-ai a részleges megalapozatlanság másodfokon történő kiküszöbölésének lehetőségét teljes körben biztosítják. A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma (Be. 593. § (2) bekezdés) nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az első fokon lefolytatott bizonyítást védi. A tényállás hiányosságainak pótlása, felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a téves helyett a helyes ténybeli következtetés levonása, az elfogadott bizonyítékokból nem esik a felülmérlegelés tilalma alá, hanem a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze. A Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja pedig a tényállás javításának mindhárom eszközét felsorolja. Ez történhet az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy az ügyészség által indítványozott bizonyítás alapján is. A másodfokú bíróságnak a számára a törvény alapján nyitva álló tényállás javítási eszközökkel élnie kell, azokat nem szabhatja feladatként az elsőfokú bíróság számára. A törvény akkor teszi lehetővé a hatályon kívül helyezést, amikor ennek a döntésnek a feltételei a másod vagy harmadfokú eljárásban hiányoznak.
- [19] Jelen esetben az Egri Törvényszék a részbeni megalapozatlanságot bizonyítás felvétele útján kiküszöbölte, helyes a **Fellebbviteli Főügyészség** ebben a körben tett hivatkozása is, miszerint a részbeni megalapozatlanság kiküszöbölésének nincs mennyiségi korlátja, bármilyen nagy terjedelmű is a megalapozatlanság az iratok tartalma alapján, helyes ténybeli következtetés útján vagy bizonyítás felvételével kiküszöbölhető (Kúria BT.III.1.505/2015/6.).
- [20] Fentebb kifejtettek alapján, tehát az Egri Törvényszék ellentétben a védői érveléssel nem az elsőfokú bíróság által megállapított tények felülmérlegelését végezte el, hanem annak részbeni megalapozatlanságát küszöbölte ki a rendelkezésre álló törvényes eszközökkel, vett fel bizonyítást és állapított meg attól eltérő tényállást és mondta ki büntetőjogi felelősségét IV. r. vádlottnak orgazdaság vétségében.
- [21] Az Általános Ítélet tábla megjegyzi, hogy az Egri Törvényszék jogszabályi hivatkozása pontosításra szorul, mellyel a részleges megalapozatlanságot kiküszöbölte, melyre a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja alapján került sor, egyéb rendelkezései törvényesek.
- [22] Az Általános Ítélet tábla a Be. 618. § (2) bekezdésére is figyelemmel felülbírált a törvényszék vagyoneklobzásra vonatkozó rendelkezését is. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság 4.B.184/2017/63. számú határozatában kötelezte **I. r. vádlott** I. r., II. r. és III. r. vádlottakat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül egyetemlegesen fizessenek meg sértett magánfélnek 457.548,- Ft-ot és annak 2016. április 03. napjától számított mindenkorai törvényes kamatát, valamint kötelezte hogy a vádlottak fizessenek meg az államnak külön-külön felhívásra 2.745-2.745,- Ft illetéket. Az Egri Törvényszék határozatában IV. r. vádlottal szemben 327.548,- Ft erejéig vagyoneklobzást rendelt el, mely az ítélet indokolásából kiderül, hogy a sértettet ért kár összegéből levonásra került a IV. r. vádlott által megvásárolt bála háló és bála szalagok ellenértékeként kifizetett 120.000,- Ft, valamint levonásra került egy 10.000,- Ft értékű töltő is, mely az iratok tartalma szerint II. r. vádlottnál maradt. A törvényszék indokolása szerint IV. r.

vádolt ilyen összeggel gazdagodott és ezért rendelt el vele szemben ilyen összegben vagyonekobjást.

- [23] A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekobjást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyorra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során, vagy azzal összefüggésben szerzett. A Btk. 74. § (5) bekezdés a) pontja alapján nem rendelhető el vagyonekobjás arra a vagyorra, amely a büntetőeljárás során érvényesített polgári jogi igény fedezetül szolgált.
- [24] A büntetőeljárásban maradéktalanul érvényesül a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben megszerzett vagyonnövekmény erejéig a vagyonekobjás kimondása. Következetes az ítélkezési gyakorlat abban is, hogy a bűncselekmény elkövetése során szerzett vagyon értéke a megszerzési érték, amely lopás esetén az eltulajdonított tárgy értéke.
- [25] Az orgazdával szemben az általa a Btk. 379. §-ba ütköző módon megszerzett és az orgazdaság tárgyát képező vagyorra vagyonekobjást kell elrendelni. A vagyon elleni bűncselekménynek az elkövetővel szemben pedig, akitől az orgazda az alapbűncselekmény tárgyát képező vagyont megszerezte az általa az orgazdától szerzett vagyorra kell a vagyonekobjást elrendelni.
- [26] A 69/2008. BK vélemény III. pontja alapján, ha a bűncselekményt többen követték el külön kell vizsgálni minden egyes elkövetőnél, hogy vele szemben helye van-e vagyonekobjás elrendelésének és milyen mértékben. A vagyonekobjás célja a bűnös úton elért vagyongyarapodás elvonása.
- [27] Az orgazdaság járulékos bűncselekmény, mint hogy feltételezi a törvényben felsorolt alapcselekmény valamelyikének megvalósulását. Az orgazdaság önálló deliktum. A tettese a dolog tulajdonosát és az alapbűncselekmény elkövetőjét kivéve bárki lehet.
- [28] Helyesen döntött az Egri Törvényszék, amikor IV. r. vádlott vonatkozásában vagyonekobjást rendelt el, hiszen ahogy már az Ítéltábla korábban kifejtette az orgazdaság tárgyát képező vagyorra vagyonekobjást kell elrendelni. Azonban tévedett annak összezszerűsége tekintetében. A vagyonekobjást a bűncselekmény elkövetésével szerzett vagyon növekményére kell elrendelni. Közömbös, hogy azt nyereséggel vagy veszteséggel hasznosította vagy ellenszolgáltatás fejében szerezte meg (2/2020. Büntető jogegységi határozat, 69/2008. BK vélemény). Ebből következően a vagyonekobjás szempontjából a lopás során eltulajdonított tárgy értéke az irányadó, ami jelen esetben 457.548,- Ft. Fentiek alapján az Ítéltábla az Egri Törvényszék által megállapított vagyonekobjás összegét pontosította.
- [29] 2021. január 01. napjától a Btk. nem nevesíti az orgazdaságot, mint bűncselekményt, hanem azt beolvasztotta a Btk. 399. § (2) bekezdésében foglalt pénzmosás törvényi tényállásába. A Btk. 2. § (1) bekezdése alapján a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő Büntető Törvénykönyv szerint kell elbírálni. A (2) bekezdés szerint, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálható el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni. Fentiekre tekintettel az Ítéltábla úgy látta, hogy a 399. § (2) bekezdésében nevesített bűncselekmény büntetési tételére is tekintettel, a cselekmény elkövetése idején érvényben lévő büntető törvény rendelkezéseit alkalmazta a IV. r. vádlottra nézve.

- [30] A kifejtettekre tekintettel az Ítéletábra a Be. 620. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Be. 621. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva a Be. 624. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, míg törvényes rendelkezéseit a Be. 623. § alapján helybenhagyta.

Debrecen, 2021. január 27.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Virágh Pál sk. előadó bíró, Dr. Nagy Éva sk. bíró

Záradék: Az Egri Törvényszék 2.Bf.54/2019/25. számú ítélete a fellebbezéssel érintett IV. r. vádlott vonatkozásában az ítéletábra jelen határozatával a mai napon jogerős.

Debrecen, 2021. január 27.

. Balla Lajos sk.  
a tanács elnöke